

416. Nagyszabású vitaestek a Schola Emericában

A cselekedni akaró ifjúságot s városunk keresztény társadalmát szólítja egységes munkára és harcra a moszkvai téboly ellen az Emerica ifjúsága. Negyedízben rendezi meg a katolikus szabadegyetemi előadásokat, melynek keretén belül Somogyi József dr. főiskolai tanár és P. Csávossy Elemér S. J. hittud. főisk. tanár egyrészt bírálatot mondanak a mai társadalomromboló áramlatokról (marxizmus, liberalizmus, kapitalizmus stb.), másrészt rámutatnak a szociális bajok forrásaira, a társadalmi reform gátlásaira s a katolicizmus és modern gazdasági élet kapcsolataira. A szociális iskola előadásait dec. 2-án nagyszabású ifjúsági kongresszus zárja be, mely a főiskolás ifjúság szociális feladatait, a társadalom és dolgozó nép javára fordítandó legsürgősebb teendőit állapítja meg.

Előadások minden szerdán este 8 órakor a Tanárképző Főiskola nagy előadótermében, Boldogasszony sugárút 6. sz. Első előadás október 21-én! Érdeklődőket szívesen lát a vezetőség.

Katolikus Alföld I. /XVI./ (1936) október 15. 151. oldal

417. A Múzeum körútnak vitéz Gömbös Gyula körútra való átnevezését kéri a Turul Szövetség

A Turul Szövetség összes vidéki kerületeik kegyeletes gyászünnepséggel hódoltak patrónusuk Gömbös Gyula emlékének, a szövetség fővezérsége pedig a vidéki kerületek delegáltjainak bevonásával nagy választmányi ülést tartott. Az ülésen Végváry József dr. fővezér, országgyűlési képviselő bensőséges szavakkal emlékezett meg Gömbös Gyuláról és arról a szoros bajtársi kapcsolatról, ami Gömbös Gyulát még halálában is összetartotta a Turul ifjúságával. Ezután dr. Dérczy Ferenc indítványozta a gyűlésnek, hogy a Turul Szövetség keresse meg a Székesfőváros Közmunkák Tanácsát és kérelmezze a Múzeum körútnak vitéz Gömbös Gyula körútra való keresztelését. Az ülés az indítványt egyhangú lelkesedéssel elfogadta.

Szegedi Új Nemzedék XVIII. (1936) október 17. 5. oldal

418. A marxizmus. Somogyi József második előadása a Schola Emericában

Somogyi József főiskolai tanár, a Schola Emericában szerdán este előadást tartott a marxizmusról. Többek között ezeket mondta: Társadalmi életek, melyek a társadalmi bajok orvoslásának egyedüli módját a magántulajdon, főleg a termelő javak szocializálásában látták, a francia forradalom óta nagyobb számban keletkeztek. Ilyen volt a marxizmus, amely idővel és országok szerint különféle átalakuláson ment keresztül. Lenin, kit a németek a világháború alatt Oroszországba csempésztek, kialakította ott a bolsevizmust, mely most a németeknek, de az egész művelt világnak legnagyobb veszedelme. Máshol

viszont, főleg a nyugati országokban sokat enyhült, és a polgári pártokkal együttműködve alkotmányos úton, békés fejlődéssel iparkodik a munkásság helyzetén javítani. Ez utóbbi irányzat törekvései sok tekintetben közel állnak a keresztény erkölcs alapján javasolt szociális reformokhoz. Azonban egy lényeges pontban, az ember végcélját illető felfogásában és vallási világnézetében ez a mérsékelt szocializmus sem egyeztethető össze a kereszténységgel. Marx szociális elméletének egyik alaptétele a történelmi materializmus, mely szerint az egész világtörténelem legfőbb mozgató eleme az anyagi érdek a kizsákmányolt és a kizsákmányoló osztályok küzdelme. Ehhez járult munkaelmélete, mely minden érték egyetlen forrásának a munkát tartja. A munkás azonban nem kapja meg munkájának teljes értékét, vagyis a kapitalista kizsákmányolja a munkást, amikor bizonyos értéktöbbletet magának megtart. Ez az értéktöbblet egyrészt a tőke felhalmozódására, másrészt a proletárok további elszegényedésére vezet. Így azután túltermelés áll be, mert a fogyasztók száma a termeléshez képest mindinkább csökken. Ez végül gazdasági összeomlásra vezet, amikor azután a proletárok erőszakkal szocializálják a kevesek kezébe összetömörült termelő javakat. Ezentúl mindenki közösbe dolgozik, és a termékeket a közösség osztja szét a munkások között. Megszűnnek a társadalmi osztályok, és mindenki egyforma jólétben, boldogságban fog élni. Minél hamarabb válik elviselhetlenné a nyomor és elégedetlenség, annál hamarabb megvalósul e boldog állapot. Ezért Marx tiltja az osztályharcnak mérséklését, a társadalmi bajok enyhítését.

Marx részben helyesen mutatott rá a szociális bajokra, jóslatainak egy része szintén megvalósult. Sok minden azonban másként alakult, mint megjósolta, és egész elmélete súlyos tévedéseken épül fel. Történelmi materializmus egyoldalú túlzás. A magántulajdonra is szükség van, mert enélkül lehetetlen volna a munkának, méginkább a szükségleteknek igazságos szétosztása és az egyén rabszolgai függésbe jutna a vezetőikkel szemben. Az egyénnek természetjoga van arra, hogy szükségleteit maga állítsa elő, ami csak a termelőjavak tulajdonjogával történhet.

Marx tévedéseinek legborzalmasabb bizonyítéka az orosz szovjet. A munkás itt is csak bért kap, mégpedig jóval kevesebbet, mint a kapitalista országokban. A szovjet is nyereségre dolgoztat, és nem törődik azzal, hogy munkásai tömegesen éhenhalnak. Az osztályharcot, az elégedetlenséget se tudta megszüntetni, hiszen egész falvakat írt ki iszonyú kegyetlenséggel a folytonos lázongások miatt. Vallás helyett pedig légből kapott kommunista maszlagot erőltet a tömegre. A kommunista eszmék érvényesülése esetén tehát, mint a szovjet példája mutatja, a munkásság láncai csak súlyosbodnak, helyzete reménytelenül tűrhetlenné válik.

Somogyi professzor mélyenjáró fejtegetéseit hallgatósága nagy tetszéssel fogadta.

Szegedi Napló XII. (1936) október 29. 4. oldal